

Brussel, 14 november 2013

Persbericht

Meer bevoegdheden voor gemeenschapswachten die in de toekomst nog beter gevormd zullen worden

Vicepremier, minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke kansen, Joëlle Milquet, is verheugd over de goedkeuring in tweede lezing vandaag door de Ministerraad van een wetsontwerp met het oog op het verder diversifiëren van de opdrachten van gemeenschapswachten, zoals voorzien door het regeerakkoord. De tekst is aangepast aan het advies van de Raad van State.

De laatst beschikbare gegevens uit 2010 hebben het over 1.814 gemeenschapswachten actief in ons land. Door de hun niet-politionele taken van preventie van criminaliteit en openbare veiligheid, spelen ze een belangrijke rol in de sociale cohesie van onze maatschappij. Al hun taken worden opgesomd in de wet van 15 mei 2007.

A. Inleiding : de huidige situatie

Op dit ogenblik zijn de gemeenschapswachten bevoegd voor de volgende taken :

1° het sensibiliseren van het publiek voor wat betreft veiligheid en criminaliteitspreventie;

2° het informeren van de burgers om het veiligheidsgevoel te verzekeren en het informeren en signaleren aan de bevoegde diensten van problemen op het vlak van veiligheid, milieu en het wegennet;

3° het informeren van automobilisten over het hinderlijk en gevaarlijk karakter van fout parkeren en hen sensibiliseren tot het naleven van het algemeen reglement over de wegpolitie alsook het correct gebruik van de openbare weg, en de hulp aan kinderen, scholieren, gehandicapten en ouderen bij het veilig oversteken;

4° het vaststellen van inbreuken op de gemeentelijke reglementen en verordeningen in het kader van artikel 119bis, § 6, van de nieuwe gemeentewet die uitsluitend het voorwerp kunnen uitmaken van administratieve sancties;

5° het uitoefenen van toezicht op personen met het oog op het verzekeren van de veiligheid bij evenementen georganiseerd door de overheid;

6° de gemeenteraad kan hen tevens de vaststelling toevertrouwen van inbreuken op gemeentelijke retributiereglementen.

B.Het nieuwe wetsontwerp

Het wetsontwerp dat vandaag in tweede lezing werd goedgekeurd door de Ministerraad, stelt de volgende wijzigingen voor.

1. De uitbreiding van de huidige taken en bevoegdheden van de gemeenschapswachten:

Het doel is de taken van de gemeenschapswachten te diversifiëren en te verrijken. Deze uitbreiding van bevoegdheden, beslist op basis van overleg met de Verenigingen van Steden en Gemeenten alsook van de Vaste Commissie van de Lokale Politie, ziet eruit als volgt:

- Het voorkomen en niet-gewelddadig beheer van verbale conflicten op de openbare weg die geen dwang vereisen.
- Het begeleiden van schoolrangen.
- De uitoefening van taken van voorlichting en preventie in de gemeenschappelijke delen van de sociale wooncomplexen.
- De gemeenteraad van de organiserende gemeente of van de organiserende gemeenten kan of kunnen de gemeenschapswachten-vaststellers tevens belasten met het verrichten van de vaststellingen die uitsluitend beperkt worden tot de onmiddellijk waarneembare toestand van goederen die de gemeente het recht geeft een belasting of een retributie te heffen .
- De gemeenschapswachten mogen voortaan hun opdrachten officieel uitoefenen op de openbare weg en in voor het publiek toegankelijke plaatsen.
- De mogelijkheid om een dienst gemeenschapswachten op te richten voor meerdere gemeenten. Het is inderdaad opportuun om het beheer van gemeenschapswachten te organiseren op het niveau van een zone eerder dan van een gemeente.
- Er is in de wet een profiel toegevoegd waaraan de ambtenaar die de dienst gemeenschapswachten leidt, moet beantwoorden.
- Een bijkomende voorwaarde is toegevoegd voor de aanwerving van nieuwe gemeenschapswachten-vaststellers, namelijk dat zij geslaagd moeten zijn voor het hoger secundair onderwijs, met inbegrip van zowel het beroepsonderwijs, het kunstonderwijs, het technisch en het algemeen onderwijs. Er wordt bovendien een bovengrens ingelast inzake opleiding die eveneens overeenkomt met het hoger secundair onderwijs.

2. De kwaliteit van het profiel en van de opleiding verbeteren

- In termen van opleidingsprogramma, wordt er voorgesteld bepaalde leerstoffen aan te vullen en toe te voegen (zoals redactionele vaardigheden, fysieke vaardigheden, conflictbeheersing, met inbegrip van positieve conflictbeheersing met jongeren) opdat de gemeenschapswachten hun functie beter zouden kunnen kaderen ten aanzien van de politiediensten en bewakingsdiensten. Daarnaast is het doel ook dat ze in staat zouden kunnen zijn hun taken beter uit te oefenen en, voor diegenen die dit wensen, dat zij beter opgeleid zouden zijn om, op termijn, de selectieproeven voor politieagent af te leggen. Dit is een belangrijke stap in termen van sociale promotie.
- In deze gedachtegang wordt aan de Steden en Gemeenten gevraagd, de Gemeenschapswachten-vaststellers die dit wensen, te oriënteren en te ondersteunen om hen toegang te verlenen tot de selectieproeven van politieagent. Zo wordt ook aan de Politieraad gevraagd voor haar aanwervingsstrategie de Gemeenschapswachten-vaststellers in aanmerking te nemen die voortkomen uit de zone in kwestie en die voor de selectieproeven zijn geslaagd.
- In de wettekst is ook de plicht om te slagen voor de examens opgenomen. Momenteel is het volgen van een opleiding zonder examen af te leggen geen garantie dat de gevolgde materie ook is gekend.
- Een voorwaarde om te slagen voor de examens van gemeenschapswachten is toegevoegd. In geval van een mislukking zullen ze de taken van de gemeenschapswachten kunnen uitvoeren, maar ze zullen niet toegelaten worden tot de opleiding van de gemeenschapswachten-vaststellers.

3. Maatregelen om de harmonisatie en de behoorlijke toepassing van de wet te optimaliseren

- Een identificatiekaart zal worden uitgereikt door de Minister van Binnenlandse Zaken, zodat die eenvormig zou zijn voor de gemeenten, in tegenstelling tot de huidige situatie, en zodat ze ook gemakkelijk herkenbaar zou zijn door de burgers.
- Er zal een mogelijkheid zijn van controle en van sancties uit hoofde van de minister van Binnenlandse Zaken bij het niet-naleven van de wet voor wat betreft het uniform, het bezit van de identificatiekaart, de uitoefening van de opdrachten die door de wet zijn voorzien en het signaleren van elke misdaad of elk misdrijf, ten opzichte van de steden en gemeenten, in de hoedanigheid van publiekrechtelijke rechtspersoon.

Voor alle bijkomende inlichtingen:

Ingrid Van Daele (0470 320 262) (NL)
Emilie Rossion (0473 13 97 58) (FR)